

OPEA615 – KIELITIETOINEN AINEENOPETUS

**MONIKIELISET JA -
KULTTUURISET OPPILAAT
YLEISOPETUKSEN RYHMÄSSÄ**

EIJA AALTO – EIJA.AALTO@JYU.FI

KTKPO10-KURSSILLA TAVOITTEENA OLI...

- Oppia näkemään ja analysoimaan äidinkielen ja kirjallisuuden ryhmän diversiteettiä (kielellinen ja kulttuurinen) sekä tukemaan sitä.
- Tutkia äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen ydinsisältöjä ja materiaaleja sekä tuottaa ideoita, miten opetuksessa voidaan
 - tukea kaikkien oppilaiden pärjäämistä ja oppimista luokassa
 - tukea ja hyödyntää oppilaiden monikielisyyttä
 - tehdä näkyväksi kielen ja viestinnän taitoja kaikessa oppimisessa (oppija voi hyödyntää niitä tietoisesti opiskelussaan).

NYT TAVOITTEENA ON...

- tarkastella omia kieli- ja kielitaitokäsityksiä
- osata pedagogisilla ratkaisuilla tukea oppimista, kielellistä kehitystä ja monikielisyyttä omassa oppiaineessa
- soveltaa erilaisille oppijoille tarkoituksenmukaisia työtapoja ja opetusmenetelmiä sekä arviointimenettelyjä
- ymmärtää, mistä kotoutumisessa on kyse ja miten se liittyy käsitykseemme kielestä ja kielitaidosta

KIELITIETOINEN OPETUS MONIKIELISEN YHTEISKUNNAN JA KOULUTUKSEN NÄKÖKULMASTA

Alustavia teemoja....

ke 12.9.

Intro:
Millaisella kielitaidolla
yleisopetuksen ryhmässä?

ma 9.10.

Monikieliset ja
-kulttuuriset
oppilaat yleisopetuksen
ryhmässä
→ pedagoginen tuki
→ monikielisyden tuki

ma 23.10.

Havainnointien ja
kokemusten purku: Mitä
kaikkien opettajien tulisi
ymmärtää
monikielisydestä, kieli- ja
kielitaitokäsityksistä,
identiteeteistä?

Itsenäisesti verkossa: SOPPI-tehtävä
Raportointi viimeistään **to 6.10.**

Vierailut vokissa, kotoutumiskoulutuksessa, valmistavassa
opetuksessa, eri oppiaineiden opetusta seuraamassa jne.
→ Omaan Tilaan pohdinta ja peilaus kirjallisuuteen
+ nostot yhteiseen purkuun

Kielitietoisella opettajalla on...

Pedagogisesti tärkeää

• Kyky analysoida kielen tehtäviä, merkityksiä ja käyttötapoja	• Tietoisuus omista taidoista ja kyky reflektoida
• Kyky katsoa kieltä eri näkökulmista ja peilata sitä suhteessa tilanteisiin ja kuvata kielenkäytön lainalaisuuksia ja säännönmukaisuuksia (kieli systeeminä)	• Ymmärrys kielen oppimisesta ja opetuksesta. kyky ohjata oppijoita tunnistamaan taitojaan ja kehittämään niitä havaintojensa ja tietojensa pohjalta
• Kyky käsitteellistää kielellisiä havaintoja	• Kyky havainnoida kieli- ja tekstimaailmaa ja kehittää sen pohjalta omia taitojaan ja opetustaan
• Ymmärrys kielen sopimus- ja normiluonteesta	• Kyky lähestyä pedagogisesti kielellisiä ilmiöitä (pelkistäminen)
• Tieto kielen variaatiosta ja muuttumisesta	• Kyky yhdistää kieli muuhun toimintaympäristöön ja neuvotella merkityksistä vuorovaikutuksessa oppijoiden kanssa

MONIKIELINEN OPPILAS LUOKASSA: MITEN NADJA PÄRJÄÄ?

- Millainen on Nadjan puhumisen taito?

- Miten Nadja kirjoittaa: Mitä vahvuuksia? Mitä haasteita?
 - Miten Nadja ymmärtää tekstiä ja puhetta?
- Miten Nadja pärjää opinnoissa? Miten kielitaito vaikuttaa oppimiseen? Entä opetukseen?

Mielipide

F-2246-4K7-1-AUT10-TKU22Z-TYA

Valitse aihe 1 tai 2 ja kirjoita koulun lehteen, mitä mieltä olet. Perustele mielipiteesi.

- ✓1. Kännykät pois koulusta!
2. Vanhemmat saavat päättää, miten lapset käyttävät Internetiä.

Kirjoita suomeksi alla olevaan tilaan. Kirjoita ainakin muutama lause. Muista sopiva aloitus ja lopetus.

OPPILAT Ei saavat tunnille kännykä
koska jos se pela kännykästä
ei voi kuule opettajalle
ja seuraava päivänä oppilat ei
voi tehdä läksyn ja ei se voi
selitä miksi siksi ei kännykät
poisi koulusta.

Sähköposti verkkokauppaan

F-2246-4K7-1-AUT10-TKU22Z-T3A

Isoveli on tilannut sinulle verkkokaupasta tietokonepelin. Peli toimii huonosti.

Kirjoita sähköpostiviesti verkkokauppaan ja kerro

- kuka olet
- miksi kirjoitat (kerro kaksi ongelmaa pelistä)
- mitä haluat, että asialle tehdään
- omat yhteystietosi.

Kirjoita selvällä käsialalla suomeksi. Muista sopiva aloitus ja lopetus.

Lähtettäjä: umm@hotmail.com

Vastaanottaja: sonera-kauppa.fi

Aihe: Hei!

Moi olen umm mua veli osta teidän kaupasta
tietokonepelin muttei ei se toimi hyvin
jos mä laitoin se tietokoneessa se ei auki
ikkuna. Mä haluan vaihtaa toi tietokonepelin.
te voitte soita mulle tai laita viesti

Tekstin ymmärtäminen

Lue ensin kysymykset. Lue sitten teksti ja vastaa kysymyksiin omin sanoin. Älä kopioi tekstiä!

Nuoret luottavat sanomalehtiin

Nuorten mielestä sanomalehdet ovat ylivoimaisesti luotettavin uutisten välittäjä. Sanomalehdet voittavat netin paikallisuudessa: lehdestä luetaan, mitä lähiympäristössä tapahtuu.

Tiedot käyvät ilmi 15/30 Research -yhtiön tekemästä Nuoret ja media -tutkimuksesta, johon vastasi internetissä yhteensä 2100 15–30-vuotiasta nuorta.

Aikakauslehtien suosio nuorten keskuudessa jatkaa kasvuaan, ilmenee tuoreesta tutkimuksesta. Kyselyyn vastanneista nuorista 86 prosenttia arvioi aikakauslehden tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi mediaksi. Aikakauslehtiin viikoittain käytetty luku-aika on nuorilla miehillä kolme tuntia ja nuorilla naisilla 2,5 tuntia. Miehet ovat kiinnostuneita eritoten tiede-, sarjakuva-, tekniikka- ja tietokonelehdistä. Naisia kiinnostavat sen sijaan varsinkin trendi- ja asiakaslehdet sekä kotiin ja sisustukseen liittyvät lehdet.

Tutkimuksen perusteella internet oli kuitenkin nuorille välttämättömin ja tärkein media. Netin suosio perustuu kyselyn mukaan yhteisöllisyyteen ja viihteellisyyteen.

Lähde: Aamulehti 28.11.2007

Kysymykset ja oppilaan vastaukset:

- 1) Kerro omin sanoin tekstin **3 tärkeintä asiaa** nuorten medioiden käytöstä.
 - *netistä voivat lukea mitä heidä kiinnostaa*
 - *lukea mitä lähiympäristössä tapahtuu*
 - *aikakauslehti – voivat lukea tuoreesta tutkimuksesta*
- 2) Mihin nuoret käyttävät sanomalehtiä?
 arkielämässä, koulussa, harrastuksissa
- 3) Mitä hyvää internetissä nuorten mielestä on?
 katsoo ja lukee, mitä kiinnostaa, lähiympäristön tapahtumista

Puheen ymmärtäminen

Lue ensin kysymykset. Yritä ymmärtää tekstin rakennetta ja aiheita. Huomaa, että sinun ei tarvitse keskittyä yksittäisiin tietoihin! Kuulet sitten tekstit kaksi kertaa. Vastaa kysymyksiin 2. kuuntelukerran jälkeen.

Kysymykset ja oppilaan vastaukset:

Nuorisosihteeri kertoo vapaaehtoistyöstä

- Mistä 3 näkökulmasta puhuja kuvaa vapaaehtoistyötä?

Näkökulma 1: *työtä tehdään ilman palkkaa*
Näkökulma 2: *voi tehdä kuka vaan*
Näkökulma 3: *voi tehdä myös ulkomailla*

Puheen ymmärtämistehtävän skripti:

Nuorisosihteeri kertoo vapaaehtoistyöstä

Vapaaehtoistyötä on monenlaista, mutta yhteistä sille on, että työtä tehdään yleishyödyllisen tahon hyväksi ilman rahallista korvausta eli palkkaa. Vapaaehtoistyön palkitsevuus tulee työn sisällöstä ja siitä, että tekee jotain yleisesti hyödyllistä ja oppii samalla itse jotakin uutta, pääsee vaikkapa tutustumaan vieraaseen kulttuuriin.

Vapaaehtoistyötä voi tehdä kuka tahansa iästä ja asuinpaikasta riippumatta kykyjensä, aikataulunsa ja voimavarojensa mukaan. Esimerkiksi työleirille voi lähteä vapaaehtoiseksi jo 16-vuotiaana.

Kotimaan lisäksi vapaaehtoistyötä voi tehdä myös ulkomailla. Suosituin tapa lähteä vapaaehtoistyöhön on osallistuminen kansainväliselle työleirille. Työleirit kestävät 2–4 viikkoa ja niillä kansainvälinen ryhmä tekee työtä yleishyödyllisen tahon hyväksi. Työleirejä järjestetään eri puolilla maailmaa ja leireillä tehtävä työ vaihtelee kovasti, melkein aina kuitenkin tehdään jotain ruumiillista työtä.

KIELELLINEN REPERTUAARI: SYNTYPERÄÄ VAHVEMPIA
VAIKUTTAJIA TILANTEET JA SAMASTUMISKOHTEET

KIELITAITO JA OPPIMINEN – ARVIOITUA JA TUTKITTUA

- Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulumenestys on keskimäärin valtaväestöä heikompaa varsinkin ensimmäisen sukupolven mutta myös toisen sukupolven kohdalla (OECD 2006; Kilpi 2010)
- Koulun opiskelukielen taito yhteydessä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden PISA-tuloksiin (Harju-Luukkainen ym. 2014, 2015)
- Maahanmuuttajataustaisten vanhempien lasten heikommmalla koulumenestyksellä näyttää olevan yhteys heidän koulutuspolkuihinsa (esim. Heath ym. 2008; Kilpi-Jakonen 2011)
- Kielet ja kielitaito kytkeytyvät merkitysten ja vuorovaikutuksen kautta kaikkeen oppimiseen (esim. Walqui 2006; Mercer & Littleton 2007); Dialogi esimerkiksi luonnontieteiden oppitunneilla liian vähän käytettyä (Lehesvuori ym. 2013); tutkimusnäyttöä esimerkiksi tutkivan puheen vaikutuksesta lasten ymmärtämiseen ja heidän oppimissaavutuksiinsa (Mercer & Sams 2006)

Perusopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita sosiaalistumaan kouluun ja yhteiskuntaan (osallisuus, tekijyys ja omistajuus).

Tällöin myös opiskeluun sisältyvän toiminnan on mahdollistettava oppilaan identiteettiyö.

**Miten tukea
Nadjan
identiteettiyöt
ä koulussa ja
yhteiskunnassa?**

Flinga:
<https://demo.flinga.fi/s/D25REB4>

HYVÄN PEDAGOGIIKAN RAKENNUSAIKESKSET

Chamot et al. 1996; Cummins 1996; Bunch et al. 2012